

Список джерел інформації

1. Батрин Н. В. Проблема підвищення мотивації студентів вищих навчальних закладів економічного профілю / Н. В. Батрин // Наукові записки. Серія : Педагогіка. – 2012. – № 4.
2. Бондаренко Н. Б. Мотиви опанування учнями іноземної мови як засобу самовираження особистості : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Н. Б. Бондаренко. – К., 2002. – 24 с.
3. Лузан П. Г. Формування активності студентів у навчанні / П. Г. Лузан, А. І. Дьомін, В. І. Рябець. – К. : Вища школа, 1998. – 192 с.
4. Маркова А. К. Формирование мотивации учения: книга для учителя / А. К. Маркова, Т. А. Матис, А. Б. Орлов. – М. : Просвещение, 1990. – 192 с.

УДК 378.147-042.65:372.865

Т.В. Щербакова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Г.А. Селютіна, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

С.О. Ленерт, канд. техн. наук, докторант (*ХДУХТ, Харків*)

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ІЗ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТОВАРОЗНАВСТВА»

Система університетської освіти базується на раціональному поєднанні декількох видів навчальної діяльності, в тому числі лекцій, лабораторних та практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Сучасна освіта, окрім надання знань, має прищепити молодій людині здатність самостійно засвоювати знання, оволодівати потрібною інформацією та творчо осмислювати її. Отже, освіта покликана навчити майбутнього громадянина, на основі отриманих знань критично і творчо мислити, використовувати знання як у професійній, так і в суспільно-політичній діяльності.

Самостійна робота студентів є основою повноцінної освіти: тільки наполеглива власна праця і бажання придбати знання можуть стати гарантією перетворення студента у висококваліфікованого фахівця. Тому стимулювання самостійної, індивідуальної роботи студентів є одним з основних напрямків у вдосконаленні сучасної вищої освіти.

Як зазначають фахівці, метою самостійної роботи студентів є глибоке засвоєння навчального матеріалу, розвиток навичок самоосвіти. В цілому, поєднання самостійної та індивідуальної роботи

з іншими видами навчальної діяльності дозволяє реалізувати три основні компоненти університетської освіти: пізнавальний, розвитковий, виховний. Формування особистості фахівця в процесі професійної підготовки забезпечується комплексним використанням різних технологій залучення в освітній процес. Особливу роль грають технології організації самостійної роботи студентів.

Проведений аналіз результатів досліджень у цьому напрямку показав, що самостійна робота викликає у студентів, особливо перших курсів, ряд труднощів. Головні труднощі пов'язана з необхідністю самостійної організації своєї роботи.

Втім, фахівці вказують, що основними причинами, які ускладнюють якісне виконання завдань самостійної роботи, є недостатньо високий рівень сформованості умінь і навичок самостійної роботи, недостатній рівень знань, необхідних для якісного виконання завдань, неорганізованість, відсутність навичок конспектування, роботи з літературою, планування часу.

Самостійна робота студентів з вивчення дисципліни «Теоретичні основи товарознавства» складається з декількох складових. Це, у першу чергу, робота з опрацювання конспектів лекцій, запропонованими підручниками, ДСТУ на різні товари, додатковою літературою, в тому числі матеріалами Інтернету. Опрацювання вказаних джерел необхідно для написання доповідей, рефератів, а також курсової роботи за вказаною дисципліною, яка передбачена планом. Та, у підсумку, для підготовки до контролю знань та іспиту.

Матеріали для самостійної роботи, його обсяги добираються викладачем, він же визначає термін виконання, форми контролю. Поточний контроль виконання здійснюється викладачем шляхом опитування, співбесіди або письмової перевірки на лекціях, лабораторних заняттях або на консультаціях з контрольними функціями. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку студента. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу виконується у бібліотеці університету, комп'ютерному класі, а також у домашніх умовах.

В організації самостійної роботи студентів протягом навчального року передбачається отримання необхідних консультацій у викладача кафедри з питань підготовки до виконання індивідуальних завдань; вивчення окремих тем, що не викладаються на лекціях. До таких тем відносяться «Зародження, становлення та розвиток товарознавства як науки», «Історія розвитку товарознавства»,

«Характеристика різних концепцій харчування», «Продовольчі ресурси України», «Вимоги до товарів», «Інформація про товар. Інформаційні знаки».

Найбільш прийнятним методом організації самостійної роботи є технологія «Портфоліо студента». Викладач розробляє завдання для самостійних робіт, при виконанні яких формується портфоліо студента. У портфоліо студент може включити оформлені нормативні документи, проекти, реферати, доповіді, результати науково-дослідної діяльності.

Таким чином, інноваційність парадигми сьогоденної освіти полягає в тому, що самостійна робота є не просто формою освітнього процесу, а стає фундаментом формування професійної самостійності.

УДК 378.147-042.65

С.Л. Юрченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

М.Б. Колеснікова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Одним із важливих завдань в сфері надання освітніх послуг закладами вищої освіти (ЗВО) є впровадження новітніх технологій, які мають відповідати вимогам ринку праці, формувати «парадигму професійних вмінь» та цілісної всебічно розвиненої особистості, компетентного фахівця з бажанням та вмінням подальшого саморозвитку і самовдосконалення. Досягнення таких цілей можливе за умов усвідомлення кожним студентом необхідності безперервної самоосвіти. Саме тому велика увага у ЗВО приділяється самостійній роботі студентів, а дослідження шляхів її оптимізації набуває все більшої актуальності.

Сучасна вища освіта вимагає інноваційних підходів до організації самостійної роботи студентів. Це обумовлено інформатизацією суспільства в цілому, а також вимогами до освітнього процесу у вищій школі, пов'язаними з інтеграцією України до європейського освітнього простору.

Слід зазначити, що у сучасних реаліях навчання в умовах скорочення аудиторного часу по відношенню до загальної кількості годин на вивчення дисциплін до 50–60% підвищується роль самостійної роботи студентів. Це передбачає підвищену самостійність,